

ran időbb-tovább kell mozdítani, mi által a hernyók eltaposódnak; 5. a darázsok, tehát fészkeik felkeresendők és elpusztítandók; 6. legtöbbet ártnak maguk a méhek, mint tolvajok. Ugyanis a velök született mézgyűjtési ösztön gyakran még tolvajságra is ráhajtja, a jó anyájú kast ritkán győzik le, de az anyát-lant lassanként kirabolják, a mikor elvégre a kirablottak a rablókkal egyesülnek.

A rabolni akaró méhre könnyű ráismerni, félénk magaviselete elárulja. A rabló méhek nem mennek egyenesen a lyukra, mint a háziak; hanem egy darabig a kasnál kószálnak ide s tova, repüléskor hátulós lábaikat inkább kinyújtják, mint a mások, nem szállnak a házi méhek mellé hanem rájuk, s ha meg nem csipik, gyorsan elrepülnek, s a kas oldalánál keresnek bejárást. A megtámadott méhek előlábaikkal igyekeznek megcsipni a rablókat, s ha megcsipethetik, küzdenek velök a deszkán vagy a kas előtt.

A szokásos rabló méheknek szinte mindig sötét, csaknem fekete a színe; rablások a méhek reggel korábban kirepülnek, s este későbbre ülnek el a méhek, mint rendesen.

A rablásra legtöbbször maga a megrablott méh tulajdonosa ad alkalmat, ha t. i. metszőskor a mézet a kas körül vigyázatlanul elcsepegteti, mely a méheket odacsalja; ha mézes vagy üres lépet, üres vagy oly kasokat hagy az álláson, melyekben lép van; haugy étetíméheket, hogy idegen méhek is odajuthatnak, a gyenge kasainak igen nagy lyukat hagy, s körül nem tapasztja le gondosan; ha több lépet hagy a kasba, mint a menyeynek annál népe megszállhat, tehát meg is őrizhet, ha meleg napokon, s e mellett még lágy-meleg mézzel táplálja méheiket.

Hogy melyik kas rabol, igen könnyen megtudhatni, ha a megrablott kas méheket lisztel, vagy krétaporról meghinti s azután meglesi, hová mennek bé a meghintett méhek. Ha a rabló a saját tanyán van, a rabló kast a megrablott helyére kell állítani ha bizonyos, hogy van mindenkinek anyája és szaporodása; a rablás legott megszűnik. Két nap mulva ha tesszik, helyöket újból megcserélhetni.

Ha a rabló idegen tanyáról való, azon kas késő estve, egy egészen sötét, hideg pinczébe kell letenni s csak más nap estve helyére visszavinni, s egy pár órára szabad járást engedni. Ezen eljárást 4-6 napig ismételtetni kell: vagy pedig, ha mód van benne, egy óra járányira el kell távozlatni néhány hétre. A rabló méheknek soha sem kell még reggel elpusztítani, minthogy ez által mind magára, mind pedig embertársaira nézve nagy szerencsétlenség hárulik.

Védyszerül ajánlják még azt is, hogy az ember kenje meg a kas lyukat terpentinnel, kámmforral, vagy pézsma-spiritussal, mely szerrek minden gyógyszerárban kaphatók; gyakran az is segít, ha a rabló kast gazdagon étetik.

A madarak, sőt a négy lábú állatok közül is sok teszen kárt a méhekben, de mind-czeknél gyakran még nagyobb ellenségök — az ember. Igen sok méhtartó csak ősszel és tavasszal lesi méheiket, s akkor csak azért, hogy kikémlje, ha lehet-e mézet elvenni, s ha vesznek igen sokat vesznek el, s a szükség beálltával nem segítenek. A rajokat örömet befogják, s ha befogták leveszik róluk ápoló gondjokat; sokan a mézvetelkor megölik méheiket, hogy tartásuk gondot ne adjon.

10. A méhek telelése. A méhtenyész-tőnek legtöbb gondot ad méhei jó kitelelése. Ezt legjobban elérhetni oly kasokkal, melyekben ifjú anya elegendő néppel, jó lépszervezet van kellő mennyiségű mézzel és mézlisztel, és oly helyen, hol tiszta levegő és csendesség van, és sem nagy hideg, sem nagy meleg nincsen.

A népes kas egy télen jóval kevesebb mézet fogyaszt el, mint ha ugyanazon nép két vagy három kasba volna feloszolva, aránylag kevesebb méh is pusztul el a népes kasokban; azonban a népességnek megfelelő mézzel és

léppel kell birni. Gondoskodni kell tehát még tél előtt, hogy a kettő közül egyik se hiányozzék.

Ha a kas sulya kétes már szeptember elején vagy végén, a vidék természete szerint étetni kell a méheket; jobb inkább előbb, mint későn, s inkább gazdagul, mint fukarul; mert egy pár forinttal gyakran tíz- vagy huszoros tökélet ment meg az ember. Télen naponta 2 lat mézet fogyaszt el egy kasméh, de január vége felé, mikor már a szaporodás kezdődik háromszor négyszer annyit is elfogy. A mely kas késő ősszel, a kas sulyán kívül, 20-30 fontot nyom, arról a táplálási gondot bátran levehetni. A méhek és viasz sulyát 6-10 fontra számíthatni.

A mely kasokat ősszel nem állíthat ki a gazda tápszerrel, legjobb ha a dusabbakkal egyesíti. Ez az egyedüli védszer a szegény évekből.

A helynek is alkalmasnak kell lenni a telelésre, olyanok t. i. a mely véde legyen a nagy szelek és hideg ellen, továbbá száraz és csendes. Ha mind ezeken kellékek a nyári állomáson feltalálhatók, annál jobb. A népes és elegendő mézzel bíró kasok méhei még a legnagyobb hidegben sem fagnak meg, ha csak a kas nem repedésszerű és a szél nem járja; ha azonban valamely kas méhei a hideg miatt megdermednének, lágymeleg vízzel hígított mézzel meg kell preczkelni, s alkalmas helyen lassanként addig melegíteni, míg felüdülnék.

A vén kasok melegebbek, mint az új lépűk; a hig, vizes, a lépházakban tárva álló méz csinálja télen többnyire a hasmenést, ha a méhek gyakran ki nem járhatnak. Jó ha az ember a méhes kasokat, télire kivált szalmával, szénával, sarjuval, vagy valami takaróval a hideg ellen védi.

Továbbá a télen általi czélszerű kezelés is főkéllék, ugyan azért igyekezni kell a méheknek tiszta levegőt eszközölni, tehát a téli kasok alá polcot tenni késő ősszel, minden repedést bétapasztani, a kijáró lyukat megkicsinyíteni anynyira, hogy csak a méh férhesen át kényelmesen, csak hogy aztán vigyázzni kell, ne hogy a megdöglött méhek bédugják vagy a hó befújja.

Ha a kasok a nyári állomáson maradnak, ugy kell télire fordítani, hogy lyukkal hátra felé álljanak, de ha a meleg beáll, megint elé kell fordítani, hogy ha a méhek kirepülnek, ne tévedjenek el. Ha sötétben tartják, mint mondják, kevesebb mézet fogyasztanak. Egy darab téglát, vagy fa a lyuk előtt úgy állítva, hogy mellette a méhek járhasanak, jó szolgálatot tesz a szél ellen.

Fő dolog az, hogy télen át minden héten legalább egyszer vizsgálja meg a gazda méheiket, elkerülvén azonban, hogy az által teli nyugalmok legyen háborítva; a méhek a legkisebb rázkodást is észre veszik; az egerék és macskák télen gyakran szokták háborítani; az első számúra egész télen át mindig egy pár egérfogó legyen készen; ha diobélet tesz az ember a méhekhez, s az eltűnik, jele hogy egér jár.

Oltás kolompérban.

Fernezey febr. 16.

A „Hetilap“ egyik számában, mely esetleg kezeim közé jutott, felszólítást olvastam azokhoz intézve, kiknek sikerült a kolompérban oltványokat tenyészteni. Reméltem is, találkoznai fog ügyesebb tollu, bővebb tapasztalásu, ki e tárgyban kellő felvilágosítással szolgálhat, de várakozásom eredményre nem vezetvén, nem talán a kérdéses feladat ismeretlensége miatt, mint inkább némi részvétlenség következtében, kénytelennek éreztem magamat az ügy megfejtéséhez fogni, a ki pedig örömebb foglalkozom gyümölcs-nemesítéssel, mintsem módjának leírásával.

Igaza van a t. cz. értekezőnek, midőn állítja, hogy nem sikerültek oltásai a kolompérba dugás által, mert magam is ugy jártam

elcintén. De vegyen csak oltóágakat: martius hó elején a tavalyi hajtásból, tegyen egy keresztviaszt alsó végén, melyet ékezzon meg 1/2 hüvelyknyire, csináljon lyukat neki a kolompérban, és dugja belé, hogy az oltóág alsó szemcsirája is hémenjen, s ragaszsa be akkor gondosan oltóviaszzal a hézagot a levegő kizárása végett, a másik szemcsirát pedig, mely kiáll a kolompérből, takarja be az ültetés alkalmával fél hüvelyknyire földdel; fogja tapasztalni, ha el nem hagyja száraz időben üntözgetni, miszerint oltóványai teljes melegegedésére, hajtani és élni fognak.

Egyébiránt igen könnyű és olcsó módja ez is a dugás általi oltásnak: Vegyen az ember egy rész sárga agyagot, egy rész friss marhaganét, ezeket jól keverje fel, fél résznyi marhaszörrel gyurja össze egy tojásnyi nagyságu gombbé, és a fenn említett módon, mint a kolompért dugja be olyan oltóággal, melyen négy vagy öt szemcsira legyen, és ugy simítsa hozzá a nevezett keveréket, hogy a tapaszt és ág közé bé ne ferjen a lég és eső; csaknem mint bizonyost állíthatom, kísérlete sikert fog aratni.

Ha ezzel valamit szolgálhattam a közjórá, azon csak örülök, hogy kötelességemet teljesítettem, mert ha mindenik annyit tenne, mennyit tehet és tenni tartozik, nem kiáltana az inség reánk annyit ezereknek szeméből.

Borza Elek. *)

Vidéki szó a Dr. Barra-émlék ügyében.

E becses lap 7. 8. és 13. száma alatt elhunyt Dr. Barra emlékéit illetőleg, többféle javaslatokat olvasánk. Ha jól megrostálják, szemelgetik a búzát, végre a java, szép tiszta arany mag válik ki belőle. Szinte így vagyunk a különböző javaslatokkal is; mindegyike szép és magasztos; mert a derék Dr. Barra emlékének örökítését célzó buzgó hazafiai kebel szüleménye. Kérdés már: melyik javaslat legczélszerűbb, legjobb? Teljes meggyőződésünk szerint e lap 13. számában D-i jegy alatti hazánkfa javaslat. Nem kívánjuk sem az előbbiét, sem ezt bővebben fejtegetni, mert rövidiek akarunk lenni:

Jó lenne, a hegyüldendő őszvegből Pesten vagy Bécsben egy vagy több orvos-növendéki stipendiumat alapítani, mely mindenkori Dr. Barra stipendiumának nevezetessék; a töképezés kezelése, valamint a jótéteményre legérdemesebb erdélyi ifju vagy ifjak kijelölése, egy kolozsvári hazafiakból alakult választmányra bízassék stb.

Ez által a háladatosság nemes virága hasznos gyümölcsöket érlelhet a hazának; — új Barákat adhat Kolozsvárnak is; a késő maradék pedig áldani fogja a jeles orvos és a jöltéví hazafiak emlékéit. Végre a derék Dr. Barra neve, emléke diszszel és haszonnal örökösítették hálás hazafiaitól. U—i

Mikes Kelemen törökországi levelei.

VII.

Drinapoly 17. decembr. 1717. Ma, édes néném, a vezér izené az urunknak, hogy jó szívvel látna, ha hozzája menne. De minthogy mi mind hajdúk vagyunk, csak az urunknak vagyon három lova, azért mindenikünk alá egy egy lovat hoztának, és nagy török czeremoniával menénk a vezérhez. De itélje el ked, mint megijedtem volt; mert midőn a vezér házába léptünk, a sok nép teli torokkal kezde kiáltozni, mint mikor azt kiáltják: tolvaj! Csak azt néztem már, hogy melyik ragad meg, de az ijedség nem sokáig tartta; mert a vezér jó szívvel fogadta az urunkat, és maga mellé ülteté. Kérdeztem azután, hogy mire

*) Becces közleményeért köszönetet mond s ajánlatát szívesen fogadja a Szerk.

való vo
szokás
nak ad
győzhet
vezér!
igen igé
mozdulá
még hát
meg. É
járni a
zakasna
jobbna
Erdélyb
szárnak.
hogy az
amott a
el kell
nyérben
rünk elh
ban tart
juk, hog
mint itt
Éde
tok én a
ben a ke
kás meny
ban; me
lehet töl

Drin
érdemlen
hogy ily
tára adon
császárné
nagy pon
házban fe
a fejedelm
talt, és a
étket elh
bé. Sem
talkendő
Mind ped
különlkül
talra egy
ebédnek
a fejedelm
zülünk a
császárt
reija. Az
fejedelm.
tánt adtak
császártól
nyáján lo
rály kísér
Édes
minket lát
mintha an
fejedelmet
lyan feket
Édes
séges kirá
ma igen k
kéd, hogy
sza a ven
tért a feje
kozta egé
egy kard

Driná
a biztatás
A törökök
békéllik. A
de Franczi
és a franc
békéjének
oldalt, han

Drináj
hogy irtam
a mikor les
rabban irol
szive, de r
gyok, vagy
háзам négy
ablak, azon
bejöhét; ha
egerek, és

martius
egy ke-
zzen meg
ki a ko-
ltóág al-
szsza be
got a le-
csirát pe-
ja be az
földdel;
a száraz
nyai teljes
ak.
só módja
n az em-
részt fris
fél rész-
tojásnyi
t módon,
oltóággal,
nyen, és
ket, hogy
a lég és
om, ki-

a közjő-
ességet
it tenne,
kiáltana
neiből.

mlék

alatt el-
féle ja-
ostálják,
ép tiszt-
gy va-
mind-
rök Dr.
gő ha-
melyik
es meg-
tan D-i
vívójuk
vebben

Pesten
s-nő-
ly min-
ak nek-
t a jó-
vagy
kból a-

a hasz-
-uj
ak is;
les or-
des a
és ha-
U-i

i le-

, és
ogy jó
thogy
inknak
lá egy
remo-
l kéd,
vezér
kezde
lvaj!
l meg,
a ve-
maga
mire
aján-
rk.

való volt az a kiáltozás? mondották, hogy szokás kiáltani, mikor a vezér valamely urnak ad audientíát: Éljen Mahumet! éljen a győzhetetlen császár! éljen a hatalmas hadvezér! De én azt bánom, hogy a mi dolgunk igen igen némán foly, és semmi előbb való mozdulását nem látom. De attól tartok, hogy még hátrább ne menjen, és itt ne telepedjünk meg. Édes néném, a fazakas akaróján kell járni a fazéknak, és azt nem mondhatja a fazakasnak: miért küldöttél engem Drinápolyba? jobban szerettem volna káposztás fazék lenni Erdélyben, mintsem kávé ivó findsája a császárnak. Azt nem okosan mondja-e a török, hogy az isten rakás kenyeret hintett el imitt amott az ember számára, és oda kinek-kinek el kell menni, és ott maradni valamig a kenyérben tart? Itt vagyom a mi rakás kenyérünk elhintve, azért együnk belőle, a mig abban tart, zúgolódás nélkül, és azt ne mondjuk, hogy jobb volna Erdélyben máltét enni, mint itt búzakenyeret.

Édes néném, talán nem ok nélkül tartok én attól, hogy ha a jó isten megtart ebben a bujdosó testben, talán egy kazalnyi rakás kenyeret kell megennem ebben az országban; mert ha egyszer megverik a törököt, ha lehet tőle, azt békeséggel keni meg. . . .

VIII.

Drinápoly 1718. január 4. A való, megérdemlem, hogy igen szépen megköszönje kéd, hogy ilyen fagyosan is örömmel irok, és tudára adom kédnek, hogy ma a győzhetetlen császárnak fényes portáján voltunk. A hóvá nagy pompával vitték a fejedelmet. A divánházban fogadta a fejedelmet a vezér, azután a fejedelem elébe tétetvén egy kis kerek asztalt, és arra egy nagy ezüst medenczét; az étket elhozták, de csak egyenként rakták azt be. Sem kés, sem villa, sem abrosz, sem asztalkendő nem alkalmazkodott az asztalra. Mind pedig a vezérnek, mind a kajmáknak különkülön asztal volt előtte, és mindenik asztalra egyféle étket tettek egyszersmind. Az ebédnek vége lévén, egy óra mulva azután a fejedelmet a császárhoz vitték. Senki közülünk a fejedelmet nem kíséerte. És midőn a császár előtt volt, egy nyusztos kaftant adtak reája. Az idő alatt, hogy a császárnál volt a fejedelem, minékünk mindenkünk egy kaftánt adtak a hátunkra. A fejedelem kijövéen a császártól, a császárpáripájára ült, mi is mindnyájan lóra ültünk, és legalább harmincz király kíséerte vissza szállására.

Édes néném, ne nevéssen kéd, mert ha minket látott volna kéd a kaftánban; olyan, mintha annyi egyiptomi király kíséerte volna a fejedelmet, csak épen, hogy nem vagyunk olyan feketék.

Édes néném, ne csodálja kéd, ha a feleséges királyoknak nagy hidegök volt, mivel ma igen kemény idő volt; azt is tudja meg kéd, hogy ő hatalmaságok éhen jöttek vizsgálva a vendégségből. A mely paripán visszavert a fejedelem, azt a császár ide ajándékozta egész szerszámmal; egy buzogány s egy kard is volt a nyergem. . . .

IX.

Drinápoly 15. febr. 1718. Mindazonáltal a biztatás megvagyom, csak azzal is maradunk. A törököt ha megverik, csak sir, és megbékéllik. Azon kívül is, isten tudja az okát, de Franciaországban a németnek kedveznek, és a francia itt azon munkálkodik, hogy megbékéljenek a némettel, és ha a meg lesz, ne oldalt, hanem hátat fordítsunk Erdélynek.

X.

Drinápoly 15. mar. 1718. egy hónapja, hogy irtam kédnek. De szakállomra fogadom, a mikor lesz, hogy ha az idő meglágyul, gyakrabban irok; mert márványkő volna is a kéd szíve, de megszűnna ha látná kéd, mint vagyok, vagy is inkább mint vagyunk szállva. A házam négy kő falból áll, azon egy fatáblás ablak, azon a szél mind szélire, mind hosszúra bejöhethet; ha pedig papirossal bécsinálom, az egerek, és a patkányok a papirost vacsorájo-

kon elköltik. A mobiliam egy kis fa székből áll, az ágyam a földre vagyom terítve, és a házamat egy cserép talban való kevés szén melegíti. De azt ne gondolja kéd, hogy mind ezek után én legyek legméltóbb a szánásra; mert tiznek sincsen egy fa széke, se olyan ágya, mint nekem, se csak fa tábla is az ablakjokon. A hó lengedezve bé mehet az ágyakra — de lehet é ágyának hinni egy leterített pokrócot a földre? Ilyen palotában lakunk ám mi! De a reménység igen szükséges lévén az embernek, és olyan szükséges, mind az eledel, a rozsz házakban lakván mostanában azt reményljük, hogy még jobban lakunk.

LEVELEZÉS.

Kolos február 16-kán.

Kis városunk az újabb kormányi rendezés jótékonyágában megint részesült, mert az egy év s három hó előtt megválasztott keblí árvai bizottmány mult hó 21-kén föleskettett a dobokai cs. kir. tisztelt járásbíró ur által, kinek vezetése alatt folytatandja a bizottmány működéseit. A bizottmány áll 6 tagból, melynek törvénytudó vezetője egyszersmind pénztárnok is, a mellé rendelt ör segitségével. A keblí árvaakra nézve ez intézet csak jó következtésű lehet. Terveltetik, hogy a szomszéd községek is ide fognak csatlakozni árvaügyi tekintetben.

E városban, s mint hallszik más községekben is iratja össze a pénzügyörög minden családunk szükségendő évi só-fogyasztását. A nép nem tudván a kormány célját, balliedelmekre adott okot. Az egyik aként vélekedik, hogy ezután ingyen sőt adnak; a másik, hogy kötelezve lesz okvetlen annyi sőt venni, a mennyire szüksége nem lenne; s innen származott azon helytelenség, mikép oly családfő, kinek 100—150 font só szükségeltetnék háza számára, 30—40 fontot irat fel. Mi kolosiaiak azt szeretnők hinni, hogy a sóakna újra vétetnek mivelés alá.

Városunk szokatlan dolgokkal foglalkozik. A tanács és választott polgárság a magas kormányzóság üdvös rendelete folytán e katonai évre költségvetési tervet dolgozott ki, és terjesztett fel. Ezzel kapcsolatba a fizetéses hivatalnokok és szolgák száma, s fizetése iránt is javaslat terjesztett fel a már ismeretes kormányzósági szabályzat alapján. E tett szerint a tanács állana egy polgármester, két tanácsos és egy tollvivőből. A város gazdasága és rendőrsége vezetésére egy hivatalnok; a majorsági pénztárnokság, és királyi adószedőség kezelésére egy más személy véleményeztetett alkalmaztatni, mely utóbbi hivatalok az árvai-bizottmány törvénytudó tagjára ruháztattak költségkímélés tekintetéből. S minden apasztások daczára a kiadás még is feljűlmulta a bevételt, a miért új jövedelmi forrást véleményezett nyitni a választott polgárság. Meglátjuk, mit hozand reánk a tanácsok rendezése, talán közügyeink is jobban fognak rendeztetni. Veres Sándor.

Kolozsvár február 28-kán.

Kolozsvár mivelv közönsége farsangi közéletének történetébe a február 25-ki színházi bál által egy gyönyörű lapot írt. Hallgatóság nem kevesebb volt ez estély rendezésével kérdésbe téve, mint az: vajjon van-e bennünk képesség és akarat valami közérdek iránt közlekedéssel lenni? s nekünk valódi lelki örömrőlre van határozottan felelhetni: igen is van! A mi lelkünk előtt közérdek a nemzeti színház ügye. Nem azért, hogy egy két jeles színház egyéniség célzáravivő működése mellett, számos kontár-s fékeltenkedőnek mindennapi kenyerét megszerezzük; hanem mivel mi a színművészetben úgy a mint képviselgetni kellene s

nem sokára telán képviselgetni is fog, nemzeti nyelvünk, irodalmunk, östörténelünk, szokásaink, fájdalomk és dicsőségünk vesta-templomát, a moral, humanitas és műveltség áldozatoltárát látjuk, nemzeti létünk védbástyáit tekintjük. E drága és szent érdekekben történt e felhívás, ily eszmék illusztrációi közt alakulának a remények. És az eredmény mindkettőt meghaladta. A nyolczszáz (egy ezüst forintos) beléptijegy, mi egyelőre nyomtatott, egyrölegyig elkelvén, még százszal kellett pótolatnia. A városi nagy táncsterem teljesteli volt, úgy, hogy mozogni is alig lehetett. Ott volt csaknem az egész fő és középnemesség, a mivelv polgárosztály, a tisztí és hivatali kar feltűnő számban. Csak kormányzó s herczeg ő magasságát kelle, gyengékedése miatt, közfájdalomra, nélkülözünk, ki mindazáltal az üdves czélt husz jegy váltásával mozdítá elő.

Esti hétkor gyűlni kezdetek, fényolczkor féljg telve, nyolczkor zsűfolva volt a terem. A vilgítás fényes, zene jó, a közönség öltözékén általános ünnepies inkább, mint bálialias választékoság, nemes egyszerűség, az arczokon várakozás, szemekben és homlokokon ismeretlen élvek előérzésének kinyomata látszék. Valami közös érdekeltség, valami egyetemes, szinte szokatlanul vidám hangoltság fejezék ki magát az egész bálnépen. A zene hangzott. A terem közepén elzárt négy-szögletén a gyermekifjuság tánczszal mulatkozott s mulattatá a szülőket és a kíváncsiságot. A szögleteken rokonszenv szerénti csoportozatok ültek körbe, s szívelyes beszélgetések közt töltötték az időt.

Egy negyed kilencz e megzűdül az egész terem, hullámzásba jó kül és belvilág: a bál menet! Tizennyolcz kis gyerek, szép mint annyi virágzúd, nyájás, szende mint annyi oltári kép, vidám mosolygó mint annyi májusreggeli csillag, körüljárja a termet halk menéssel, s a középbeni zárt téren megállapodik. Egy száz színben hullámzó tündérsugárként állanak ok ott ragyogó tarkaságu jelmezekben, körítve a feketébe öltözött férfies fehériben uszó szépvilág tengerétől. Gyönyörű, phantasticus jelenet! Delibárhoz hasonló látvány! Virágoknak voltak öltözve: b. Jósika Pepi, (rózsa) b. Wesselényi Róza, (gránátvirág) gr. Mikó Mari, (mákvirág), francia jelmezben voltak: gr. Haller Fanni és Gabriella, gr. Mikes Etelka, b. Bornemisza Zsuzsa; lengyel jelmezben: Kolosvári Ágnes, markotányosnéknak volt öltözve: gr. Mikes Sarolta, Wass Róza és Pepi kisasszonyok; görögnek gr. Beldi Ákos; francia marquisnak b. Bánfi Ernő. Kettős magyart lejtettek gr. Bethlen Emma és Róza k. a.; krakoviánkat Filker Eliza; jelmezettek voltak még a gr. Bethlen k. a. és Ulrich József és Károly kis fucsák. Mindenkit bálmalra ragadtott azonban a Bethlen kisasszonyok kettős magyarja, a négy éves Bánfi Ernő francia marquis eredeti magatartása, és a kis Filker-Pepita csodával határos szép lengyel táncza. A magán és kettős tánczokat francia négyesek válták fel, mik szintegy közmegeledésig sikerültek. Egy igény sem maradt kielégítetlen, egy vágy sem bétöltetlen. Nézték, csodálták neveteket kérdezek, megtapsolták, éljenzettek, tisztas állásu férfiak s magas urhölgyek kebleikhez szoritották s csókkal halmozták oket személykülönbség nélkül.

Tizkor lett vége a tündérszínháznak. A kis angyalkák, annyi öröm és mosoly szerzői selyem és bársonykendőkbe, köpenyek s melegöltönyökbe bonyálva édesövéik által a közönség elől mintegy varázsütésre elvonatának.

Es most kezdődött a nagyobbak időtöltése, s folyt éjfélig és éjjelután mindig derűtbben, mindig vidáman; leendvén e bálj társainak, királynéja, Kolozsrár mivelv közönsége közügy iránti lelkesedésének gyémánt koszoruja.

E bál rendezésének gondolata és kivitele gróf Bethlen Miklós és Pál Sándor színházi igazgató s Csehi Sándor pénztárnok

uraké: illik, hogy az elismerés dicsősége is övék legyen.

A tánczok bétanítása táncmester Tóth Soma érdeme: miszintén méltánylattal említen-dő. J.

H I R T Ű Z É R.

b. Az erd. gazdasági egyesület m. hó 26-án tartá négy év óta első közgyűlését. A leg-felsőbb kegy. határozat ez egyesületet mint léte-zőt ismervén el, a közgyűlés első teendő-nek tartá, magát az egyesületet újból alakí-tani. Elnök, alelnökök, választmányi tagok és jegyző választása merüle tehát fel. A választás-ban a közbizalom oly hazafiak mellett nyil-vánult, kiknek erélye és jóakarata a sikerdús jövő fel záloga. Elnökké gróf Mikó Imre ö nmiga; alelnökké: Zeyk Károly és idős gr. Bethlen János; jegyzővé: Nagy Ferencz tanár, s a választmányba 20 tevékeny tag lön megválasztva. A részvénydíj tíz évre 6 pftban állítatott meg; úgy hogy a ki a tíz évi rész-vénydíj előre egyszerre lefizeti, azt 50 pfttal teheti. A ki négy év alatt részletekben befizethető 100 pft alapító tőkével járul az egye-sület gyámlóitásához, az azon előnyben része-sül, hogy husz évig a választmánybani rész-vehetésre jogosítva van. Az egyesület célja felé vezető munkássági eszközök megválasztá-sa, a teendők melyike és mikéjntje iránti in-tézkedés a már alakult igazgató választmány teendőjévé lön kitűzve. Ezer áldás legyen fáradozásaikon, hogy a kezeikre bizott egye-sület hatása, magán és közjólétünk hatályos factorának ismertessék el!

* Bulyovszkiné, Szilágyi Lilla aszony, várva várt vendégünk febr. 27-kén körünkbe érkezett s vendégjátékai sorát holnap, csütörtökön Romeo és Juliában fogja megkezdeni.

* Az erdélyi m. kormányóság csődöt hirtet a kolozsvári kerületi orvos állomására, a mely 400 pft évi tiszteletdíjjal s hivatalos utazások 2 pft napidíjjal van összekötve. A kéréseket szokott hivatali úton f. év mart. 20-ig a m. kormányóságához be kell nyújtani.

* Ó Felsőge febr. 9-ről kelt legmagasb határozatánál fogva a vértés ezredek számára 220 pftért váltják be a lovakat, melyek 15 ma-rok 2 hüvelyknél kisebbek nem lehetnek. E legmagasb határozat főleg a lötenyésztes elő-mozdítását célozza.

* A toroztkó-szent-györgyi népiskola a m. oktatásügyminisiterium kegyéből egy év alatt 400 pftot nyert. Ez összeget két háza-suló pár fizette fölmentési díj fejében.

— Az erdőrontások tárgyalására vo-natkozó beadványok adómentessége meg van engedve.

— Hir szerint költőink egyik jelesbike Heine verseit magyarra fordítani szán-dékozik.

— Mennyire képes emelni a helyes ke-zelés a földbirtok becését mutatja azon körülmény, hogy a Coburg hg birtokaihoz tartozó 18,000 hold bácsi pusztá néhány év előtt csak 40,000 forintot hozott be, s most évenként 40,000 ft jövedelmet hajt.

— A koronaországok politikai és tör-vényszéki szervezéséről szóló törvényeket nem sokára egy új bányatörvény fogja követni.

— A szegedi vaspálya megnyitása most már véglegesen mart. 3-ka van kitűzve.

— Az „Új m. muzeum“ januarahavi füzeté szét van küldve. Tartalmáról sok dic-sérettel szólnak a lapok.

— A jó és olcsó könyv kiadó társulat legfels. engedély mellett „Sz. István-egylet“ czimtel velt föl.

— A P. Lloyd írja, hogy Pák Albert, Jókay és Vas Gereben egy népies vasár-napi lapot szándékoznak szerkeszteni.

— Az újabban beállott hideg Francia-ország déli részében igen nagy károkat okoz-tott a szőlőterekben.

— Müller Emil előfizetést nyit 2 print-jával Sue: „A kaiaandor és kékszakál“ czimű 3 kötetes regényére, melyből már az első kötet megjelent. A jeles művet Halmagyi Sándor tévé át magyarra. s mint írják kellő gondnal s correctséggel. Figyelmaztetjük rá a közönséget.

— Egy külföldi lap írja, hogy Nassau-ban egy férj közelebről eladá nejét 300 frton egy jó barátjának. A vásár bíró előtt történt. Haladunk!

— A czukorrépa igen türelmes. Előbb czukrot készítenék belőle, aztán pálinkát. Ké-sőbb kenyérsütéshez akarák használni, s ezt is jól kiállta. Most Franciaország egyik ré-szében kitalálták, hogy felsőges keménypapirt lehet belőle gyártani.

— Tr. Neilton Parisban a chloroform új használatát találta fel. A beteggel nem szivaltja be, csak az operálni szándéklott be-teteg részre bocsátja, s a műtét fájdalom nél-kül esik meg.

— Straubingban egy híres rablót fog-tak be. A fizkő egyik rablásakor posfáján sebet kapott volt, a miről nehogy ráismerjenek, ar-czának azon részét tüzes kemenczénél annyira elégeté, hogy az egész egy nagy sebet képezett. Azonban még is lépre került.

— Galiciában a marhavész tetemesen megcsökkent. Jelenleg még csak 5 faluban uralg.

— A steiermarki gazdasági egylet 43 fiókegyletet számlál; közelebről még kettőt szándékoznak felállítani, s ekkor tökéletesnek hiszik az egyletet. E koronaországának 390 □ m.földön 1,007,000 lakója van; Erdélynek 1054 □ m.földön 2,074,000. Ezt csak tájé-kozással említjük meg a felállítandó fiókegy-letek számára nézt.

— Aradvár parancsnoka, tbnagy Castellitz József m. hó 16-án meghalozott.

— A pesti nemz. színház karmestere Doppler Ferencz egy operán dolgozik,

melynek szövegét a Notre-Dame-i toronyör szolgáltatta.

— Bécsben a lóhús napról napra ka-pósabbá lesz. Egy fontot 5 pkrón árulnak, s alig jut minden venni akarónak. Az állatkin-zás elleni egylet e körülményt arra akarja felhasználni: hogy a kiszolgált bérkocsis lo-vakat a további szenvedéstől levágtással men-tse meg.

— Scheda, a híres térképrajzoló, Aus-tria nagy térképén dolgozik, mely husz lapból fog állani. Az első lap már megjelent.

— A m. oktatásügyminisiterium egy ren-delete minden kath. gymnasium felü-gyelőjévé a püspököket teszi, a kik a felü-gyletet személyesen viszik vagy megbízott-jaik által teljesítetik.

— Ó Felsőge megengedni kegyeskedet, hogy az adó egész vagy részbeni elengede-séért lehessen folyamodni azon szőlőkről, a melyekben a mult évben a szőlőkör tete-mes kárt okozott.

— Egressy B. jeles zeneszerzőnk em-lékalapítványára eddig 436 ft 42 kr folyt be. Jól talált arczképét Barabás már befejezte, s nem soká a muzeum képtárába lesz helyezve.

— Garay árvái javára Aradon e hó 15-kén tartának tánczvizalmat. Nálunk a hosz-szu farsángból egyetlen nap sem jutott e cél-ra! Bizony szomorú dolog!

— A P. Lloyd írja, hogy Jókay Mó r visszavonulni szándékozik a Délibábtól.

— Hogy a földmivelést üzőknek alkalom nyiljék a szükséges gépeket beföldön bevá-sárolhatni. Pesten több tőkepénz állt ösz-sze, kik 200,000 ft alapitőkével egy gyárt akarnak állítani, mely többi közt a föld m iveléséhez szükséges gépeket is készítsen.

Nemzeti színház.

Febr. 24-én Bál előtt és bál után. Rég nem láttuk a közönséget oly jó humor-ban, mint ez este, de színészeink sem játszták rég óta ennyi kedvvel. Lendvay, Károlyi, Csizsér és Szabóné kezelték a darabot, mely mind e tekintetben megüti a francia vígjátékok mér-tékét, a finoman leplezett obscenitásokat sem véve ki.

Febr. 26-án Peleskei notarius. Ke-vés közönség a földszínen, de annál több jó kedv fenn a harmadik emeleten. Csizsér az öreg Zajtaty kielégítőleg adta, szintugy Károlyi Baczur Gazsit. Kovácsné (Tóti Dorka) az illy vénbányákban igen jó szokott lenni, de sze-retnők, ha felső hangjait kissé kimélné. Ró-nainé a szobaleányt szokott kedélyességével adta. Tóth Soma a völégény rövid szerepéből annyit csinált, a mennyinél többet csinálni alig lehet. A kardalokra nézt kissé több ösz-hangzást ohajtottunk volna. 3.

Agio.

Bécs febr. 24-én arany: 35 $\frac{1}{8}$; ezüst 29 $\frac{1}{2}$.

H I R D E T É S E K.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(315) (2-4)
A közelebbi vásárkor egy nagyszerű VÁSZN-ÉS ASZTALNEMŰ-RAKTÁR rendkívül leszállított áron fog e placzon végkép eladatni.

Árakról és áruhelyiségről hirtetések és hirdap fognak tudósítást hozni annak idejében.

(316) (1-3)
Idősbb Szentpéteri Istvánnak külső Farkas utcában épen a kaszárnya háta megelt lévő s a patai ultra kirugó szállós és gyümölcsös kertje 192 szám alatt, örök áron eladó; — a meg venni szándékozó értekezhetik iránta a tulajdonossal, a kinek lakása van a kis Szamos mellett a timár utcában 57. szám alatt.

(311) (3-3)
Nevezetes tudnivaló

Minden gazdának az, hogy a legjobb és legfrisebb **veteménymag** ta-lálattik Kolozsvárt és Tordán a Tau-fer Ferencz VADMÁCSKA című ke-reskedésében; ugyanott van valóságos erfurti **tejes viola-** és más nemü virág-magvak, frís luczerna és löhero érkezendő.

(312) (3-3)
A volt királyi kormányzék mellé alakult gondoskodó társaságunk jelen

1854-ik évi február 12-ik napján tar-tott közgyűlésében ezen gondoskodó társaság felozlása indítványoztatván, a társaság ezen kérdést oly lényeges-nek látja, hogy arról a Kolozsvárti ér-telen nem lévő társulati tagokat is ér-teleníteni szükségesnek vélte, — min-el-fogva a fennebbi indítvány megvitála-sa, és elhatározása ez évi martius ha-va 12-dik napján d. e. 10 órakor a kolozsvári városház gyűlés-teremében tartandó közgyűlésre a gondoskodó társaság minden tagjait ezennel meg-hívja.

A kereskedelmi és iparkamara befolyása mellett szerkeszti BERDE ÁRON, tanár. —

Nyomatott a rom. kath. lyc. könyvnyomóintézete bettível.